

วิเคราะห์คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการในคดีพิพาทระหว่างสโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ซิตีกับ
พรีเมียร์ลีกในประเด็นท้าทายเกี่ยวกับกฎว่าด้วยธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน (กฎ APT)
ANALYSIS OF THE ARBITRAL TRIBUNAL'S AWARD FOLLOWING THE MANCHESTER CITY
FOOTBALL CLUB LIMITED LEGAL CHALLENGE TO THE PREMIER LEAGUE ON THE
ASSOCIATED PARTY TRANSACTION (APT) RULES

ปีติเทพ อยู่ยืนยง

Pedithep Youyuenyong

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Faculty of Law, Chiang Mai University

Email: pedithep.y@cmu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มุ่งเน้นศึกษาข้อตกลงทางการค้าระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพและคู่ตกลงอีกฝ่ายที่เกี่ยวข้องการกำหนดมูลค่าตลาดที่ไม่ยุติธรรม ผ่านการวิเคราะห์มุมมองของคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการในคดีพิพาทระหว่างสโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ซิตีกับพรีเมียร์ลีกในประเด็นท้าทายเกี่ยวกับกฎว่าด้วยการตรวจสอบรายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (กฎ APT) บทความฉบับนี้แสดงให้เห็นว่าเมื่อเกิดปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการบังคับใช้กฎดังกล่าว สโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ซิตีก็มุ่งหมายกับคาดหวังถึงกระบวนการอนุญาโตตุลาการที่สามารถเข้าถึงได้กับกระบวนการเช่นนี้นี้ย่อมตอบสนองความประสงค์ของคู่พิพาททุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ในทันที บทความฉบับนี้ยังชี้ให้เห็นว่าการดำเนินการระงับข้อพิพาทที่นอกเหนือไปจากการระงับข้อพิพาทในศาลแบบดั้งเดิมนั้น ย่อมช่วยให้สโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ซิตีแสวงหาการระงับข้อพิพาทผ่านอนุญาโตตุลาการในทางปฏิบัติได้จริงและไม่ใช่วิธีทางเลือกที่เสียเปรียบ บทความฉบับนี้พยายามเชื่อมโยงข้อถกเถียงในวงกว้างในเชิงเปรียบเทียบระหว่างกฎ ATP กับกฎหมายอังกฤษที่เกี่ยวข้องและความยุติธรรมเชิงกระบวนการเป็นหลัก โดยมีกรอบการอภิปรายถึงองค์ประกอบสำคัญอื่น ๆ ของการวางกฎระเบียบเพื่อการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลของพรีเมียร์ลีกอีกด้วย บทความฉบับนี้ยังเสนอแนะว่าการรับฟังความเห็นจากก่อนให้เกิดประโยชน์ต่อผู้กำหนดนโยบายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของพรีเมียร์ลีกด้วยการระดมความเห็นจากบรรดาสมาชิกเพื่อที่จะให้สมาชิกแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและข้อกังวลต่าง ๆ

คำสำคัญ : สโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ซิตี , พรีเมียร์ลีก , กฎว่าด้วยธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน, กฎหมายอังกฤษ

Abstract

This paper focuses on the types of commercial deals between professional football clubs and associated parties are unfair market value, by analysing the viewpoint of the Arbitral Tribunal's Award following the Manchester City Football Club Limited legal challenge to the Premier League on the Premier League's Associated Party Transaction (APT) rules. This paper reveals that when legal problems occur in this case, the Manchester City Football Club Limited require and expect an immediate accessible and responsive arbitration tribunal procedure from all relevant parties. This suggests that non-litigation to seek dispute resolution through arbitration is practical and not an unfavourable option for Manchester City Football Club Limited. This paper connects developments to broader debates about the nature of the ATP rules, and mainly compares relevant legal aspects of the English law and procedural fairness although other key elements of Premier League's ruling are discussed. This paper also suggests that public hearing might be able to benefit decision-makers and all relevant stakeholders of the Premier League by providing a forum for members to share their opinions and concerns.

Keywords: Manchester City Football Club, Premier League, Associated Party Transaction Rules, English Law

บทนำ

การบริหารปกครองและการกำกับดูแลระบบการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีก (League) ที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นธรรม (Fairness) และความถูกต้องชอบธรรม (Integrity) ย่อมทำให้การจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีกเป็นระเบียบเรียบร้อย ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีกสามารถดำเนินกิจกรรมร่วมกันได้อย่างสงบสุข ก่อให้เกิดการพัฒนากีฬาฟุตบอลระบบลีกไปในหลากหลายมิติด้วยกัน ทั้งมิติของการพัฒนาเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในวงการกีฬาฟุตบอลร่วมกันและประโยชน์ในด้านธุรกิจของแต่ละองค์กรที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีก การจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีกในประเทศอังกฤษ (English Football League) ที่เป็นการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระดับชาติซึ่งกำลังดำเนินไปอย่างมีแบบแผนที่แน่นอน ตลอดจนมีผู้สนใจติดตามรับชมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีกในประเทศอังกฤษจากทั่วทุกมุมโลก ด้วยเหตุนี้พรีเมียร์ลีก (Premier League) ในฐานะองค์กรที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายเอกชนอังกฤษในรูปแบบบริษัทเอกชนจำกัดโดยหุ้น (Private Company Limited by Shares) ในฐานะผู้จัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีกในประเทศอังกฤษกับบรรดาสโมสรสมาชิก (Member Clubs) ในฐานะผู้เข้าร่วมจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีกในประเทศอังกฤษ Malagila et al. (2021) ก็ล้วนแล้วแต่มีความต้องการพื้นฐานร่วมกันนั่นก็คือความต้องการให้จัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีกในประเทศอังกฤษอยู่บนพื้นฐานของความเป็นธรรมและความถูกต้องชอบธรรมในทุกมิติ (Bose, 2012) เหตุนี้พรีเมียร์ลีกในฐานะผู้จัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีกในประเทศอังกฤษจึงกำหนดนโยบายและวางมาตรการในการบริหารปกครองและกำกับดูแลการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีกในประเทศอังกฤษ โดยมุ่งเพิ่มบทบาทของตนเอง เพิ่มภารกิจหลักที่จำเป็นและเหมาะสมให้ตนเองสามารถใช้อำนาจการบริหารปกครองบรรดาสโมสรสมาชิกเพื่อก่อให้เกิดความโปร่งใสและความถูกต้องชอบธรรมในธุรกิจกีฬาฟุตบอล (Football Businesses) ที่ดำเนินไปโดยบรรดาสโมสรสมาชิก ซึ่ง

ธุรกิจกีฬาฟุตบอลที่ดำเนินไปโดยสโมสรสมาชิกรายหนึ่งรายใดก็ย่อมส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของวงการกีฬาฟุตบอลอังกฤษและความเชื่อมั่นของภาคส่วนต่าง ๆ ที่อาจเข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์ในทางธุรกิจกับพรีเมียร์ลีกในอนาคต Alabi & Urquhart (2024) การวางมาตรฐาน (Standardisation) จึงกลายมาเป็นสิ่งจำเป็นเอาไว้สำหรับให้สถาบันที่อยู่ภายใต้อำนาจบริหารปกครองของพรีเมียร์ลีกและบรรดาสโมสรสมาชิกยึดถือเอาเป็นเกณฑ์ที่ยึดกันทั่วไปเพื่อสร้างความโปร่งใสและความถูกต้องชอบธรรมให้เกิดขึ้นในการดำเนินธุรกิจกีฬาฟุตบอลของสโมสรสมาชิกที่ยอมตนเข้ามาอยู่ภายใต้อำนาจบริหารปกครองของพรีเมียร์ลีก Michie & Oughton (2005)

เหตุนี้เองการประกอบกิจการในทางอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การบริการหรือกิจการอย่างอื่นเป็นการค้าในธุรกิจกีฬาฟุตบอล ที่บรรดาสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกดำเนินการย่อมต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กับคู่ค้า (Partner) ซึ่งคู่ค้าก็ย่อมกลายมาเป็นคู่สัญญา (Party) เมื่อมีการทำสัญญาทางธุรกิจหรือข้อตกลงทางการค้าในธุรกิจกีฬาฟุตบอล ทำให้ทั้งฝ่ายสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกและคู่ค้ากลายเป็นเจ้าตลาดกลางทำธุรกิจร่วมกัน โดยอาจกลายมาเป็นคู่สัญญาระหว่างกันด้วยการแสดงเจตนาเสนอและสนองให้ต้องตรงกัน จนก่อให้เกิดสัญญาทางธุรกิจหรือข้อตกลงทางการค้าที่มีผลผูกพันในทางกฎหมายขึ้น สัญญาทางธุรกิจหรือข้อตกลงทางการค้าย่อมก่อให้เกิดหนี้ระหว่างสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกและคู่ค้า เกิดความผูกพันระหว่างกันในฐานะคู่ค้าหรือคู่สัญญา มูลค่าทรัพย์สินหรือราคาสินค้า (Value) ที่เกิดขึ้นย่อมเกิดจากการเจรจาตกลงระหว่างคู่ค้าหรือคู่สัญญาทุกฝ่าย โดยทั่วไปแล้ววิญญูชนมักคาดหมายว่าการเจรจาตกลงมูลค่าทรัพย์สินหรือราคาสินค้าระหว่างคู่ค้าหรือคู่สัญญามักเป็นมูลค่าหรือราคาที่ซื้อขายกันอยู่ทั่วไปในท้องที่ใดท้องที่หนึ่งและในเวลาใดเวลาหนึ่ง หากมีเหตุแทรกแซงที่ทำให้คู่ค้าหรือคู่สัญญาเจรจาตกลงมูลค่าหรือราคา ผิดแผกแตกต่างไปจากมูลค่าหรือราคาซื้อขายกันอยู่ทั่วไปในท้องที่ใดท้องที่หนึ่งและในเวลาใดเวลาหนึ่ง แล้วเหตุแทรกแซงนี้เป็นเหตุที่วิญญูชนคาดหมายไม่ได้และเป็นเรื่องที่ผิดแผกแตกต่างไปจากการเจรจาตกลงทางการค้าที่เป็นปกติ อีกทั้งเหตุแทรกแซงที่เกิดขึ้นมาจากการใช้อำนาจทางเศรษฐกิจที่เหนือกว่าของคู่สัญญาหรือคู่ค้าอีกฝ่ายสร้างแรงกดดันให้คู่สัญญาหรือคู่ค้าอีกฝ่ายต้องยอมรับมูลค่าหรือราคาผิดแผกแตกต่างไปจากมูลค่าหรือราคาซื้อขายกันอยู่ทั่วไปในท้องที่ใดท้องที่หนึ่งและในเวลาใดเวลาหนึ่ง หากปล่อยให้เหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นในการทำธุรกิจการค้าของสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีก ก็อาจก่อให้เกิดความไม่ถูกต้องชอบธรรมในธุรกิจกีฬาฟุตบอลหรือสร้างความสับสนวุ่นวายในวงการกีฬาฟุตบอลในประเทศอังกฤษ เพราะมูลค่าหรือราคาซื้อขายกันอยู่ดังปรากฏในสัญญาทางธุรกิจหรือข้อตกลงทางการค้าไม่ใช่มูลค่าตลาดที่ยุติธรรม (Fair Market Value หรือ FMV) ถ้าพรีเมียร์ลีกปล่อยให้สโมสรสมาชิกของตนสโมสรหนึ่งสโมสรใดสามารถใช้อำนาจทางธุรกิจสร้างแรงกดดันในการทำสัญญาหรือการใช้สิทธิพลทางธุรกิจเข้ามากดดันการทำข้อตกลง จนก่อให้เกิดการเจรจาตกลงมูลค่าหรือราคาที่ไม่เป็นไปตามมูลค่าหรือราคาที่ไม่ใช่มูลค่าตลาดที่ยุติธรรมแล้ว เช่นนี้อาจก่อให้เกิดสถานการณ์ที่เกิดความไม่เป็นธรรมในวงการกีฬาฟุตบอลอังกฤษ อันทำลายสมดุลการแข่งขัน (Competitive Balance) ซึ่งพรีเมียร์ลีกมุ่งหวังจะให้ทุกสโมสรสมาชิกแข่งขันกันอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม ไม่ใช่ช่องทางทางธุรกิจอย่างหนึ่งอย่างใดเอารัดเอาเปรียบกันอย่างไม่เป็นบริสุทธิ์ยุติธรรม ทำให้สโมสรสมาชิกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจเหนือกว่าใช้ช่องทางในการทำธุรกิจเอาเปรียบสโมสรสมาชิกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจด้อยกว่า เพื่อแก้ไขความไม่เป็นธรรมและดำรงรักษาสมดุลการแข่งขันในธุรกิจกีฬาฟุตบอลเอาไว้ เป็นการสมเหตุสมผลที่พรีเมียร์ลีกในฐานะองค์กรบริหารปกครองการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีกในประเทศอังกฤษจะกำหนดกฎระเบียบขึ้นมาเป็นพิเศษเพื่อแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นพร้อมกับวางแนวทางให้แก่องค์กรระดับข้อพิพาททางการบริหารปกครองการแข่งขันกีฬาฟุตบอลของตนมาใช้พิจารณาว่าเกิดสถานการณ์ที่หยาบคายขึ้นมาหรือไม่ พร้อมกับให้อำนาจองค์กรระดับข้อพิพาททางการบริหาร

ปกครองการแข่งขันกีฬาฟุตบอลของตนที่จะออกคำสั่งทางโทษทางวินัย (Decision) แก่บรรดาสโมสรสมาชิกที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบดังกล่าว

เนื้อหา

กฎว่าด้วยธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน (กฎ ATP)

ด้วยเหตุนี้พรีเมียร์ลีกในฐานะองค์กรบริหารปกครองการแข่งขันกีฬาระบบลีกสูงสุดของประเทศอังกฤษได้บัญญัติกฎว่าด้วยธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน (Associated Party Transaction) (หรือกฎ ATP) ขึ้นมา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับวางมาตรฐานในการตรวจสอบการทำสัญญาทางธุรกิจหรือข้อตกลงทางการค้าระหว่างสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีก (ซึ่งมักดำเนินกิจการในรูปแบบของบริษัทตามกฎหมายเอกชน อังกฤษ Premier League (2024) เช่น บริษัทเอกชนจำกัด (Private limited Company) บริษัทผู้ถือหุ้น (Holding Company)) หรือธุรกิจลูกของสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกกับบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์หรือมีความเชื่อมโยงกับเกี่ยวข้องกับสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีก การทำสัญญาทางธุรกิจหรือข้อตกลงทางการค้าอันปรากฏขึ้นเป็นรายการระหว่างสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกกับบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์หรือมีความเชื่อมโยงกับเกี่ยวข้องกับสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกเช่นว่านี้ถือเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน (Associated Party Transaction หรือ ATP) ซึ่งหากบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์หรือมีความเชื่อมโยงกับสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกใช้อำนาจทางเศรษฐกิจที่เหนือกว่าสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกซึ่งเป็นคู่สัญญาอีกฝ่ายหรือใช้อิทธิพลครอบงำที่เหนือกว่าสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกซึ่งเป็นคู่ค้าอีกฝ่าย สร้างแรงกดดันให้สโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกซึ่งเป็นคู่สัญญาอีกฝ่ายหรือคู่ค้าอีกฝ่ายต้องยอมรับมูลค่าหรือราคาผิดแผกแตกต่างไปจากมูลค่าหรือราคาที่ซื้อขายกันอยู่ทั่วไปในท้องที่ใดท้องที่หนึ่งและในเวลาใดเวลาหนึ่ง เช่นว่านี้อาจนำไปสู่ความไม่บริสุทธิ์ยุติธรรมในการทำธุรกิจและความไม่เป็นธรรมในการค้า กฎ ATP ย่อมมีสภาพบังคับเป็นเครื่องมือในการทำให้สโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกและบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์หรือมีความเชื่อมโยงกับสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกต้องปฏิบัติตามกฎ ATP อย่างเคร่งครัด หากสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกกระทำการฝ่าฝืนกฎ ATP ก็ย่อมต้องเผชิญกับโทษทางวินัย (Sanctions) Premier League (2024) เช่น คำสั่งห้ามทำธุรกรรมระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (Ban on transactions between affiliated parties) เป็นต้น

การเข้าทำรายการของสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกในฐานะบริษัทจดทะเบียนตามกฎหมายเอกชนอังกฤษกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันกับสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกในทางหนึ่งทางใด อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest) ตามมา เหตุนี้กฎ ATP จึงวางมาตรการสำหรับสร้างความโปร่งใสและเป็นธรรมต่อผู้ที่อาจจะเข้ามาเป็นคู่ค้าหรือผู้ที่เป็นคู่สัญญากับสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกทุกรายโดยเท่าเทียมกัน สโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกและบรรดาผู้ที่ปฏิบัติงานภายใต้สโมสรจึงต้องทำธุรกรรมต่าง ๆ โดยยึดหลักการที่ว่า การทำข้อตกลงทางการค้าหรือทำสัญญาทางธุรกิจต้องผ่านการตรวจสอบความชอบด้วยกฎ ATP ผ่านการกระทำทางกายภาพในเชิงตรวจสอบทบทวนเอกสารธุรกรรมโดยองค์กรภายในสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีก เช่น ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่สโมสรต้องทบทวนเอกสารธุรกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสโมสรด้วยระมัดระวัง รับผิดชอบและซื่อสัตย์สุจริต หรือต้องผ่านการตรวจสอบความชอบด้วยกฎ ATP ผ่านการกระทำเพื่อการบริหารปกครองกีฬาโดยพรีเมียร์ลีกในฐานะองค์กรภายนอกสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีก ที่มีอำนาจควบคุมบังคับสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีก Premier League (2024) เช่น กรรมการบริหารพรีเมียร์ลีก (Premier League Board) ในอีกด้านหนึ่งกฎ ATP วางหลักเกณฑ์ว่าหากบรรดาผู้ปฏิบัติงานภายในสโมสรไม่ว่าจะเป็นนักกีฬาฟุตบอล (Players) ผู้จัดการทีม (Manager) หรือเจ้าหน้าที่บริหารระดับสูง (Senior Official) ทำธุรกรรมใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อตกลงทางการค้าหรือสัญญาทางธุรกิจที่อาจก่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่อตนเองหรือสโมสร ต้อง

ยินยอมเปิดเผย (Disclose) ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับธุรกรรมดังกล่าวอย่างชัดเจน แล้วการทำธุรกรรมใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อตกลงทางการค้าหรือสัญญาทางธุรกิจที่เกิดขึ้น คู่ตกลงหรือคู่สัญญาอีกฝ่ายจะต้องเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสโมสร (Associated Parties) ซึ่งอาจเป็นนิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดาที่มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นอย่างมีนัยสำคัญต่อสโมสร (Companies or people who have a significant interest in the relevant club) ตัวอย่างเช่น ผู้บริหารสโมสรทำสัญญาการสนับสนุนด้านกีฬา (Sponsorship Contracts) หรือนักกีฬาฟุตบอลทำข้อตกลงการโอนย้ายนักกีฬาข้ามสโมสร (Transfers Agreements) กับคู่สัญญาหรือคู่ตกลงอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเป็นบุคคลที่สาม (Third Parties) ซึ่งมาจากกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมที่มีกรรมการบริหารสโมสร (Board Members) เป็นเจ้าของ หรือมาจากกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมที่มีเจ้าของสโมสรเป็นเจ้าของคนเดียว (Common Ownership) หรือมาจากกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมที่บุคคลที่สามมีอิทธิพลทางธุรกิจเหนือไปกว่าเจ้าของสโมสรหรือกรรมการบริหารสโมสร (Where the third party and the club are materially influenced by the same party) เป็นต้น

กฎ ATP วางหลักเกณฑ์เอาไว้ว่าพรีเมียร์ลีกสามารถให้คณะกรรมการอิสระของพรีเมียร์ลีก (Independent Panel) ใช้อำนาจตามคำสั่งลงโทษทางวินัยแก่สโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎ ATP Premier League (2024) โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเกิดกรณีที่มีการทำธุรกรรมใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อตกลงทางการค้าหรือสัญญาทางธุรกิจที่เกิดขึ้น คู่ตกลงหรือคู่สัญญาอีกฝ่ายจะต้องเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสโมสร แล้วข้อตกลงหรือสัญญาที่เกิดขึ้นมีเนื้อความหรือสาระสำคัญไปในทางที่บิดเบือนมูลค่าหรือราคาซื้อขายกันไม่ให้เป็นมูลค่าตลาดที่ยุติธรรม ซึ่งโทษทางวินัยที่สามารถลงแก่สมาชิกที่ปฏิบัติฝ่าฝืนกฎ ATP ประกอบไปด้วยการให้สโมสรหยุดลงทำการแข่งขันในพรีเมียร์ลีก (Suspension from playing in the Premier League) การตัดแต้มการแข่งขันพรีเมียร์ลีก (Points deduction) การขับสโมสรให้พ้นจากการแข่งขันพรีเมียร์ลีก (Expulsion from the Premier League) และการห้ามขึ้นทะเบียนผู้เล่นคนใหม่ (Ban on registering new players) ซึ่งหากสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกไม่พอใจในคำสั่งลงโทษทางวินัยแล้ว ก็สามารถขอให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ (Appeal Panel) ทบทวนคำสั่งลงโทษทางวินัยตามกฎ ATP หากพบว่าคำสั่งที่คณะกรรมการอิสระ ออกมานั้นไม่ชอบด้วยกฎ ATP คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ก็อาจเพิกถอนคำสั่งเช่นนี้ได้ เพื่อให้การใช้อำนาจการทำสัญญาทางธุรกิจหรือข้อตกลงทางการค้าไม่ให้ฝ่าฝืนกฎ ATP คณะกรรมการอิสระของพรีเมียร์ลีกและคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์สามารถใช้ดุลพินิจกำหนดโทษทางวินัยหนักเบาเพียงใดก็ได้แล้วแต่ดุลพินิจของคณะกรรมการอย่างเป็นอิสระ กฎ ATP ไม่ได้ระบุให้ชัดเจนว่าการกระทำ ผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงหรืออย่างร้ายแรง เท่ากับว่าคณะกรรมการของพรีเมียร์ลีกมีอำนาจสั่งลงโทษตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด นั้นหมายความว่าถ้าคณะกรรมการของพรีเมียร์ลีกสั่งลงโทษโดยไม่ได้คำนึงถึงระดับโทษตามความเหมาะสมแล้ว ก็อาจเป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบชื่อเสียงเกียรติคุณหรือทางทำมาหาได้ทางเจริญของสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกในระยะยาว

จึงอาจกล่าวได้ว่าสาระสำคัญของกฎ ATP ฉบับนี้มุ่งเน้นการจำกัดเสรีภาพในการทำข้อตกลงหรือสัญญาระหว่างสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกและคู่ค้าหรือคู่สัญญา เพื่อคุ้มครองสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกที่อาจเสียเปรียบในการทำข้อตกลงหรือสัญญาให้ได้รับความเป็นธรรม ในอีกด้านก็คุ้มครองการนำเสนอรายละเอียดในข้อตกลงหรือสัญญาที่เป็นความเท็จ โดยมีเจตนาหลอกลวงด้วยการทำข้อตกลงหรือสัญญาที่แฝงเอาไว้ด้วยมูลค่าตลาดที่ไม่ยุติธรรม (Unfair Market Value) (มีความหมายตรงข้ามกับ FMR) ซึ่งข้อมูลนั้นอาจก่อให้เกิดข้อได้เปรียบที่ไม่เป็นธรรมกับคู่แข่งทางธุรกิจการค้ารายอื่น ๆ ไม่ว่าคู่แข่งนั้นจะเป็นสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกด้วยกันก็ดีหรือผู้ประกอบการรายอื่น ๆ ในประเทศอังกฤษก็ตาม การแฝงไว้ซึ่งมูลค่าตลาดที่ไม่ยุติธรรม

ในทำนองที่เสนอมูลค่าตลาดที่ไม่ตรงกับสถานการณ์ทางธุรกิจหรือไม่ได้สะท้อนกลไกตลาดที่เป็นจริงในขณะนั้น ซึ่งมีลักษณะต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎ ATP ทั้งยังอาจทำลายขีดต่อความสงบเรียบร้อยในวงการธุรกิจอุตสาหกรรมของพรีเมียร์ลีก ซึ่งกฎ ATP มุ่งเน้นให้พรีเมียร์ลีกใช้อำนาจเข้ามากำกับดูแลความสามารถในการทำกำไรของสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับภาพรวมทางธุรกิจของพรีเมียร์ลีกและไม่ผันผวนนักจนพรีเมียร์ลีกได้รับผลกระทบทางธุรกิจไปด้วย กล่าวอีกนัยหนึ่งพรีเมียร์ลีกมุ่งเน้นให้ธุรกิจการแข่งขันกับกีฬาฟุตบอลระบบลีกของตนและธุรกิจที่ดำเนินไปด้วยบรรดาสโมสรสมาชิกของตนมีเสถียรภาพทางการเงิน (Financial Stability) ในอีกด้านหนึ่งหากปล่อยให้บรรดาสโมสรสมาชิกสามารถทำข้อตกลงหรือสัญญาที่แฝงเอาไว้ด้วยมูลค่าตลาดที่ไม่ยุติธรรมอย่างเสรีแล้ว ก็อาจเป็นการสร้างความไม่เท่าเทียมกันในการกระจายความมั่งคั่งหรือก่อความเหลื่อมล้ำในความมั่งคั่งทางการเงิน รวมทั้งความเหลื่อมล้ำในโอกาสของบรรดาอยู่ร่วมวงการกีฬาฟุตบอลพรีเมียร์ลีกที่จะได้รับรู้รับทราบถึงมูลค่าตลาดที่ยุติธรรมหรือ FMV ซึ่งเป็นมูลค่าสินค้าหรือทรัพย์สินในข้อตกลงหรือสัญญาที่ตรงกับมูลค่าสินค้าหรือทรัพย์สินที่สามารถขายได้ในท้องตลาดทั่วไปในช่วงเวลานั้น ๆ หรือสถานการณ์นั้น ๆ โดยปราศจากการใช้อำนาจทางธุรกิจการบังคับหรือใช้อิทธิพลทางการค้าการกดดันในการทำธุรกรรม เพราะหากปล่อยให้คู่ตกลงในข้อตกลงหรือคู่สัญญาในสัญญาที่เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสโมสรใช้อำนาจหรืออิทธิพลเช่นนี้ได้ ย่อมเป็นการทำลายสมดุลแข่งขัน (Competitive Balance) ด้วยการคู่ตกลงในข้อตกลงหรือคู่สัญญาในสัญญาที่เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสโมสรให้อำนาจหรืออิทธิพลของตนทำข้อตกลงหรือซื้อสัญญา สโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกรายอื่นรับรู้ถึงมูลค่าตลาดที่ยุติธรรมอันไม่แท้จริงหรือมูลค่าตลาดที่ไม่ยุติธรรม จนอาจส่งผลร้ายทางธุรกิจต่อสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกรายอื่นก็เป็นได้

ข้อพิพาทระหว่างพรีเมียร์ลีกในฐานะผู้ใช้อำนาจบริหารปกครองพรีเมียร์ลีกอังกฤษกับสโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ ซิตี้

กฎ ATP มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 2021 ถึงปัจจุบัน ซึ่งภายในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา มีข้อพิพาทสำคัญและถูกกล่าวขวัญในวงกว้าง ได้แก่ ข้อพิพาทระหว่างพรีเมียร์ลีกในฐานะผู้ใช้อำนาจบริหารปกครองพรีเมียร์ลีกอังกฤษกับสโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ ซิตี้ (Manchester City F.C.) ในฐานะผู้อยู่ภายใต้อำนาจการบริหารปกครองของพรีเมียร์ลีก ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการใช้อำนาจบริหารปกครองของพรีเมียร์ลีกตามกฎหมาย ATP เนื่องจากการออกคำสั่งลงโทษทางวินัย (Sanctions) ของพรีเมียร์ลีกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย ATP สร้างความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้แก่สโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ ซิตี้ ในฐานะที่เป็นผู้รับคำสั่งดังกล่าว Stone (2024) โดยเฉพาะอย่างยิ่งสโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ ซิตี้เป็นผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องกับพรีเมียร์ลีกโดยตรงในฐานะผู้อยู่ภายใต้การบริหารปกครองและถูกกระทบกระเทือนสิทธิในชื่อเสียงเกียรติคุณหรือทางทำมาหาได้ทางเจริญโดยตรง Stone (2024)

กฎ ATP ให้อำนาจเตรียมการและดำเนินการแก่คณะกรรมการอิสระของพรีเมียร์ลีก (Independent Commission) เพื่อจัดให้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยแก่สมาชิกพรีเมียร์ลีกรายหนึ่งรายใดที่กระทำการฝ่าฝืนกฎ ATP คณะกรรมการอิสระของพรีเมียร์ลีกใช้อำนาจตามกฎหมาย ATP ในกระบวนการเพื่อการบริหารปกครองของพรีเมียร์ลีก เปิดโอกาสให้สโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ ซิตี้ ในฐานะของสมาคมสมาชิกพรีเมียร์ลีกผู้ถูกกล่าวหามีโอกาสทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งหรือมีช่องทางชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยฝ่าฝืนกฎ ATP รวมทั้งอธิบายข้อมูลหลักฐานทางการเงินของสโมสรที่ผ่านมา เมื่อพบว่าสโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ ซิตี้ผิดวินัยทางการเงินตามกฎหมาย ATP คณะกรรมการอิสระของพรีเมียร์ลีกสามารถใช้ดุลพินิจออกคำสั่งลงโทษทางวินัย อันสามารถสร้างผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของสโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ ซิตี้ Premier League (2024)

สำหรับคณะกรรมการอิสระของพรีเมียร์ลีกมีสถานะเป็นองค์กรดำเนินกระบวนการทางวินัยและใช้ดุลพินิจของในการกำหนดโทษทางวินัยฐานฝ่าฝืนกฎ ATP ผ่านการออกคำสั่งลงโทษทางวินัย ซึ่งเริ่มตั้งแต่มีการตั้งข้อกล่าวหา สืบสวน สอบสวน พิจารณาความผิด กำหนดโทษ (หรือไม่กำหนดโทษ หากไม่มีกฎ ATP กำหนดความผิดทางวินัยเอาไว้หรือไม่ได้กระทำความผิดทางวินัย) และการออกคำสั่งลงโทษทางวินัย (หรือสั่งไม่ลงโทษทางวินัย หากไม่มีกฎ ATP กำหนดความผิดทางวินัยเอาไว้หรือไม่ได้กระทำความผิดทางวินัย) นั้นหมายความว่าถ้าสโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ ซิตี้ กระทำผิดวินัยทางการเงินตามกฎหมาย ATP คณะกรรมการอิสระของพรีเมียร์ลีกย่อมสามารถใช้ดุลพินิจออกคำสั่งลงโทษทางวินัยได้ หากว่าคณะกรรมการอิสระของพรีเมียร์ลีกได้ออกคำสั่งลงโทษทางวินัยแก่สโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ ซิตี้ฐานฝ่าฝืนกฎ ATP คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ของพรีเมียร์ลีก (Appeals Panel) ซึ่งเป็นองค์กรที่มีอำนาจรับอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยฐานฝ่าฝืนกฎ ATP มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคดีที่อุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยฐานฝ่าฝืนกฎ ATP ของคณะกรรมการอิสระของพรีเมียร์ลีก Premier League (2024)

อย่างไรก็ตาม พรีเมียร์ลีกได้วางหลักเกณฑ์ระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับกฎ ATP เอาไว้ โดยให้มีการตรวจสอบทบทวนความชอบด้วยกฎ ATP ของการออกคำสั่งลงโทษทางวินัยของคณะกรรมการอิสระของพรีเมียร์ลีกด้วยคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ของพรีเมียร์ลีกเท่านั้น หากคณะกรรมการอิสระของพรีเมียร์ลีกออกคำสั่งลงโทษทางวินัยมาโดยไม่ชอบด้วยกฎ ATP และสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกที่ได้รับคำสั่งดังกล่าวประสงค์จะบรรเทาเยียวยาความเสียหายความเดือดร้อนจากการออกคำสั่งลงโทษทางวินัย คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ของพรีเมียร์ลีกมีอำนาจใช้ดุลพินิจพิจารณาวินิจฉัยกลับคำสั่งลงโทษทางวินัยของคณะกรรมการอิสระของพรีเมียร์ลีก อย่างไรก็ตามกระบวนการพิจารณาวินิจฉัยตามกฎหมาย ATP ไม่อนุญาตให้สโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกนำข้อพิพาทไปให้ศาลอนุญาโตตุลาการการกีฬา (Court of Arbitration for Sport หรือศาล CAS) วินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท โดยถือว่าการที่สโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกยอมตนเข้ามาอยู่ภายใต้กฎ ATP ตามลักษณะการบริหารปกครองของพรีเมียร์ลีก Premier League (2024) เท่ากับว่าตกลงโดยปริยายว่าจะให้ระงับข้อพิพาทกันระหว่างสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกกับพรีเมียร์ลีก โดยใช้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ของพรีเมียร์ลีกอันถือเป็นสถาบันภายในของพรีเมียร์ลีกเท่านั้น ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ของพรีเมียร์ลีกดังกล่าวนี้ตั้งขึ้นโดยพรีเมียร์ลีก แต่เป็นอิสระจากพรีเมียร์ลีก นั้นหมายความว่าพรีเมียร์ลีกจะใช้อำนาจใด ๆ ที่ตนมี ไปแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ของพรีเมียร์ลีกไม่ได้อย่างเด็ดขาด Roan & Stone (2024) หลักเกณฑ์ระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับกฎ ATP ที่พรีเมียร์ลีกกำหนดหรือระบุเอาไว้อย่างชัดเจนสำหรับทบทวนความชอบด้วยกฎ ATP ของคำสั่งลงโทษทางวินัย ทบทวนการใช้อำนาจดุลพินิจของคณะกรรมการอิสระของพรีเมียร์ลีก และลบล้างคำสั่งลงโทษทางวินัยที่ไม่ชอบด้วยกฎ ATP กระบวนการยุติธรรมของพรีเมียร์ลีกเช่นนี้เปิดโอกาสที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ของพรีเมียร์ลีกในฐานะสถาบันภายในของพรีเมียร์ลีกได้ทบทวนและตรวจสอบการใช้อำนาจของพรีเมียร์ลีกในการออกคำสั่งลงโทษทางวินัย อย่างไรก็ตามพรีเมียร์ลีกไม่ได้วางกระบวนการยุติธรรมเพื่อการควบคุมความชอบด้วยกฎหมายของกฎ ATP โดยสถาบันภายในของตน เท่ากับว่าไม่มีสถาบันภายในของพรีเมียร์ลีกมาทำหน้าที่ควบคุมความชอบด้วยกฎหมาย (กฎหมายอังกฤษ) ของกฎ ATP เพราะคณะกรรมการอิสระของพรีเมียร์ลีกและคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ของพรีเมียร์ลีกไม่มีอำนาจตรวจสอบว่ากฎ ATP ชอบด้วยกฎหมายบ้านเมืองที่มีผลบังคับใช้อยู่ในขณะนั้นหรือไม่ ทั้งคณะกรรมการเช่นนี้ก็ไม่สามารถใช้อำนาจที่ตนมีเพิกถอนกฎ ATP ได้ ถ้าเห็นว่ากฎ ATP ไม่ชอบด้วยกฎหมายบ้านเมือง นั้นเท่ากับว่าคำสั่งลงโทษทางวินัยฐานฝ่าฝืนกฎ ATP ยังคงผูกพันเฉพาะสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกคู่กรณีและกฎ ATP หากขัดหรือแย้งกับกฎหมายบ้านเมืองก็ยังมีผลบังคับใช้เหนือบรรดาสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกอยู่ ด้วยเหตุนี้สโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ ซิตี้เข้าสู่กระบวนการอนุญาโตตุลาการ

(Arbitration Panel) เพื่อระงับข้อพิพาทระหว่างสโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ ซิตี้กับพรีเมียร์ลีก โดยไม่ได้ให้คณะกรรมการอิสระของพรีเมียร์ลีกหรือคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ของพรีเมียร์ลีกเป็นผู้ตัดสินข้อพิพาท แต่สโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ ซิตี้ก็เลือกใช้กระบวนการอนุญาโตตุลาการมาช่วยวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทและช่วยทบทวนตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของกฎ ATP

ทั้งนี้มาตรา X ของกฎว่าด้วยการบริหารปกครองพรีเมียร์ลีก (Section X of the Premier League Rules) วางหลักเกณฑ์เรื่องการอนุญาโตตุลาการ (Arbitration) เอาไว้ว่าหากมีข้อพิพาทจากการบริหารปกครองพรีเมียร์ลีกเกิดขึ้น พรีเมียร์ลีกกับสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกสามารถตกลงเลือกอนุญาโตตุลาการมาวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทอันเกิดจากการบริหารปกครองพรีเมียร์ลีก พร้อมกับวินิจฉัยว่ากฎว่าด้วยการบริหารปกครองพรีเมียร์ลีกฉบับใดหรือส่วนใดที่มีถ้อยคำหรือเนื้อความขัดหรือแย้งกับกฎหมายอังกฤษหรือไม่ ตลอดจนอนุญาโตตุลาการก็สามารถวินิจฉัยชี้ขาดว่าการออกคำสั่งเพื่อการบริหารปกครองพรีเมียร์ลีก (เช่น คำสั่งลงโทษทางวินัย) หรือกระทำการอื่นใดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย Premier League (2024) คู่กรณีทั้งพรีเมียร์ลีกกับสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกต้องเคารพและตกลงจะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาด (Arbitral Award) อย่างเคร่งครัด Begley (2024) กล่าวอีกนัยหนึ่งอนุญาโตตุลาการมีอำนาจหน้าที่ในการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการบริหารปกครองพรีเมียร์ลีก ที่พรีเมียร์ลีกหรือสถาบันของพรีเมียร์ลีกกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย อังกฤษหรือกฎระเบียบของพรีเมียร์ลีกเอง ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎระเบียบมาบริหารปกครองบรรดาสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกหรือออกคำสั่งเพื่อการบริหารปกครองพรีเมียร์ลีก โดยไม่มีอำนาจ นอกเหนืออำนาจ ไม่ถูกต้องตามกฎระเบียบของพรีเมียร์ลีก ไม่ถูกต้องตามกฎหมายอังกฤษ รวมทั้งการใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบด้วยกฎระเบียบของพรีเมียร์ลีกหรือกฎหมายอังกฤษ

เหตุนี้เองสโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ ซิตี้จึงใช้สิทธิมาตรา X ของกฎว่าด้วยการบริหารปกครองพรีเมียร์ลีก นำข้อพิพาทเข้าสู่กระบวนการอนุญาโตตุลาการ ให้อนุญาโตตุลาการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางการบริหารปกครองพรีเมียร์ลีก โดยถือว่าเป็นการใช้ตามกฎว่าด้วยการบริหารปกครองพรีเมียร์ลีกที่ทั้งพรีเมียร์ลีกและสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกต้องยอมรับคำวินิจฉัยชี้ขาดและผูกพันจะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดนี้

คำวินิจฉัยชี้ขาดคดี Premier League v. Manchester City FC

ผู้เขียนขอหยิบยกสาระสำคัญในคำวินิจฉัยชี้ขาด Premier League v. Manchester City FC ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2024 มาวิเคราะห์ให้ทราบว่าอนุญาโตตุลาการได้วินิจฉัยชี้ขาดว่ากฎ ATP ขัดหรือแย้งกับกฎหมายอังกฤษหรือไม่ แล้วการควบคุมความชอบด้วยกฎ ATP โดยการใช้อำนาจออกคำสั่งลงโทษทางวินัยของคณะกรรมการอิสระของพรีเมียร์ลีกชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ Premier League (2024) โดยผู้เขียนมีความเห็นดังต่อไปนี้

ประการแรก อนุญาโตตุลาการได้วินิจฉัยชี้ขาดว่ากฎ ATP ขัดหรือแย้งกับกฎหมายอังกฤษหรือไม่ โดยมีข้อโต้แย้งของสโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ ซิตี้ที่ว่าบทบัญญัติแห่งกฎ ATP ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายอังกฤษในประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้ (ก) การที่กฎ ATP วางหลักเกณฑ์ห้ามไม่ให้บรรดาผู้ถือหุ้นของสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกไม่สามารถให้ความช่วยเหลือทางการเงินในรูปแบบของการให้เงินกู้ยืมในรูปแบบเงินกู้ยืมจากผู้ถือหุ้นในลักษณะที่ผู้ถือหุ้นให้กู้โดยไม่คิดดอกเบี้ย (Shareholders' Loan) ผ่านการทำข้อตกลงผู้ให้การสนับสนุนทางการเงิน (Sponsors Support Agreement) ถือเป็นกฎที่มีถ้อยคำหรือเนื้อความจำกัดขัดหรือแย้งกับการส่งเสริมเสรีภาพในการทำข้อตกลงเพื่อประโยชน์ในธุรกิจการค้า เพราะการจำกัดไม่ให้เกิดข้อตกลงระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจกีฬาฟุตบอลกับคู่ค้ารายอื่น ๆ ย่อมขัดต่อการเปิดเสรีทางการค้าในธุรกิจกีฬาฟุตบอล ทั้งยังไม่ใช่ข้อตกลงที่นำไปสู่การรวบรวมธุรกิจระหว่างผู้ถือหุ้นในฐานะผู้ให้การสนับสนุนทางการเงินกับสโมสรสมาชิก

พรีเมียร์ลีกในฐานะผู้รับการสนับสนุนทางการเงิน แล้วก็ตกลงกันว่านี่ก็ไม่ได้สร้างอำนาจเหนือตลาดที่ทำให้ผู้ถือหุ้นกับสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกสามารถควบคุมธุรกิจของทั้งสองฝ่ายเข้าไว้ด้วยกัน อีกทั้งข้อตกลงเช่นว่านี้ก็ไม่ได้ทำให้เกิดอำนาจต่อรองเหนือตลาดที่สร้างความไม่เป็นธรรมเหนือสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกรายอื่น ๆ เช่นนี้ข้อตกลงผู้ให้การสนับสนุนทางการเงินจึงเป็นเรื่องที่ขบถด้วยกฎหมายแข่งขันทางการค้าอังกฤษ (Competition Law) ข้อการทำให้ข้อตกลงในลักษณะนี้คู่ตกลงทั้งสองฝ่ายจะต้องผูกพันกันตามแนวปฏิบัติที่คู่ตกลงทั้งสองฝ่ายได้ร่วมสร้างขึ้นระหว่างกัน จนกลายเป็นประเพณีทางการค้าที่คู่ตกลงทั้งสองฝ่ายได้รู้เห็นและปฏิบัติตามอย่างคู่ตกลงทางการค้าอื่น ๆ ในประเทศอังกฤษ คู่ตกลงในบางวงการต่างฝ่ายต่างก็อาจได้ประโยชน์จากข้อตกลงผู้ให้การสนับสนุนทางการเงินที่ร่วมกันทำขึ้นมา เช่น วงการกีฬา (Sports) วงการบันเทิง (Entertainments) วงการวิจัย (Research) และวงการการกุศล (Charities) เป็นต้น

ประการถัดมา กฎ ATP ออกมาโดยอาศัยอำนาจการบริหารปกครองการแข่งขันกีฬาฟุตบอลของพรีเมียร์ลีก นั้นหมายความว่าพรีเมียร์ลีกมีสถานะเป็นองค์กรบริหารปกครองและผู้กำกับควบคุมการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีก ในอีกด้านหนึ่งการใช้อำนาจของพรีเมียร์ลีกเช่นว่านี้เท่ากับสร้างโอกาสให้พรีเมียร์ลีกใช้อำนาจเหนือตลาดทำตนประหนึ่งผู้มีอำนาจเหนือตลาด (Market Dominance) สามารถใช้อำนาจบริหารปกครองของตนควบคุมธุรกิจกีฬาฟุตบอลที่ดำเนินโดยบรรดาสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกได้อย่างเด็ดขาด เพราะพรีเมียร์ลีกเป็นเพียงนิติบุคคลตามกฎหมายเอกชนซึ่งสามารถใช้อำนาจเหนือตลาดอย่างมีนัยสำคัญ (Significant Market Power) ทำธุรกิจจัดการแข่งขันพรีเมียร์ลีกแบบเพียงรายหนึ่งรายเดียวในประเทศอังกฤษ ขั้ระบบการแข่งขันแบบพรีเมียร์ลีกเช่นว่านี้ได้รับการรับรองจากองค์กรบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลที่เหนือกว่าให้สามารถดำเนินธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลให้รองรับการเลื่อนชั้นเข้าไปเล่นในลีกขององค์กรบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลที่เหนือกว่าแต่เพียงรายหนึ่งรายเดียว เหตุนี้เองอนุญาโตตุลาการได้จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่ากฎ ATP วางหลักเกณฑ์ให้สโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ ซิตี้สามารถใช้สิทธิพลเหนือบรรดาสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีก ให้ยอมรับกระบวนการที่ไม่เป็นธรรมซึ่งทำให้ฝ่ายพรีเมียร์ลีกได้เปรียบและสมาชิกฝ่ายผู้อยู่ภายใต้การบริหารปกครองของพรีเมียร์ลีกเสียเปรียบ ต้องยอมรับกระบวนการที่ไม่เป็นธรรม (Unfair Procedure) เพื่อบังคับใช้กฎ ATP ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของพรีเมียร์ลีกแต่เพียงฝ่ายเดียว อีกทั้งอนุญาโตตุลาการได้จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่ากฎ ATP ขัดหรือแย้งกับกฎหมายอังกฤษในหลายประเด็นสำคัญ อาทิ (ก) การวางหลักเกณฑ์ในกฎ ATP ให้บรรดาสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกยินยอมเปิดเผยข้อมูลที่ทำธุรกรรมเอาไว้กับบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์หรือมีความเชื่อมโยงกับเกี่ยวข้องกับสโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีก แล้วต้องยินยอมให้พรีเมียร์ลีกเอาข้อมูลธุรกรรมดังกล่าวมานำเสนอในเชิงเปรียบเทียบ (Comparable Transaction Data) โดยที่กฎ ATP มีลักษณะบังคับไปในทางที่ปิดกั้นไม่ให้สโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ ซิตี้สามารถแสดงความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับธุรกรรมที่ทำเอาไว้กับบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์หรือมีความเชื่อมโยงกับเกี่ยวข้องกับสโมสรของตน และ (ข) การออกคำสั่งลงโทษทางวินัยของคณะกรรมการอิสระของพรีเมียร์ลีกดังที่กล่าวมาในข้างต้น เป็นกระบวนการที่ไม่เปิดโอกาสให้สโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ ซิตี้ได้นำเสนอการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบระหว่างข้อมูลทางการเงินสโมสรกับสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกอื่น ๆ ที่ดำเนินกิจการที่คล้ายคลึงกันหรือคู่แข่งทางธุรกิจอื่น ที่ดำเนินธุรกิจไปในลักษณะเดียวกัน (Benchmarking Analysis) เป็นต้น

โดยสรุปแล้ว ผู้เขียนเห็นว่าอนุญาโตตุลาการได้จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่ากฎ ATP วางหลักเกณฑ์บางประการขัดต่อกฎหมายบ้านเมือง แล้วการวินิจฉัยเช่นว่านี้มีแนวทางที่เป็นคุณแก่บรรดาสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกกับสโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ ซิตี้ เพราะกระบวนการค้นหาความจริงว่าบรรดาสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกกระทำความผิดวินัยทางการเงินจริงหรือไม่ ตลอดจนการพิสูจน์ว่าสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกกระทำความผิดวินัยทางการเงินจริงก็แฝงเอาไว้ซึ่งขั้นตอนในกระบวนการพิจารณาที่ไม่เปิดโอกาสให้คำให้การเพิ่มเติมเป็นข้อต่อสู้คดีเพื่อขอล้างจากการใช้

อำนาจบริหารปกครองของพรีเมียร์ลีก ในอีกด้านหนึ่งรูปแบบของกฎ ATP เป็นไปในทำนองที่กำหนดให้บรรดาสมาชิกพรีเมียร์ลีกมีทั้งรูปแบบและพฤติกรรมประกอบธุรกิจกีฬาฟุตบอลตามที่พรีเมียร์ลีกกำหนดเอาไว้ อย่างเคร่งครัด แต่ในอีกด้านไม่ได้เปิดช่องให้มีการแข่งขันในธุรกิจกีฬาฟุตบอลท่ามกลางบรรดาสมาชิกอย่างเสรี และเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย ในอีกด้านหนึ่งบรรดาสมาชิกอาจต้องการความคล่องตัวและความยืดหยุ่นเพื่อให้ทันต่อการพัฒนารูปแบบให้ธุรกิจของสโมสรสามารถอยู่รอดปลอดภัยได้ แม้ว่าสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลอังกฤษอาจเผชิญกับความผันผวนได้ตลอดเวลา นั้นหมายความว่ากฎ ATP อาจถูกใช้เป็นเครื่องมือตอบสนองประโยชน์ของพรีเมียร์ลีกในฐานะองค์กรบริหารปกครองการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีกในประเทศอังกฤษ มากไปกว่าถูกใช้เป็นกฎที่ตอบสนองความต้องการอันแท้จริงของบรรดาสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกส่วนใหญ่ในระบบการแข่งขันพรีเมียร์ลีก ในส่วนการบังคับใช้กฎ ATP ก็ควรมุ่งเน้นความยุติธรรมที่สร้างสมดุลระหว่างประโยชน์ของการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีกที่พรีเมียร์ลีกต้องรับผิดชอบกำกับดูแล เพื่อประโยชน์ของสมาชิกส่วนรวมอย่างหนึ่งกับสิทธิเสรีภาพในการประกอบธุรกิจการค้าของสมาชิกส่วนรวมอีกอย่างหนึ่ง

ด้วยผลของคำวินิจฉัยชี้ขาดคดี Premier League v. Manchester City FC ของอนุญาโตตุลาการ โดยใช้กระบวนการอนุญาโตตุลาการมาวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางการบริหารปกครองการแข่งขันกีฬาฟุตบอลตามกฎ ATP คู่กรณีทั้งพรีเมียร์ลีกและสโมสรฟุตบอลแมนเชสเตอร์ ซิตี้ต้องผูกพันตกลงที่จะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทนี้ นั้นหมายความว่าพรีเมียร์ลีกสมควรปรับปรุงกฎระเบียบ ATP ที่แฝงเอาไว้ด้วยหลักการที่ไม่เป็นธรรม มุ่งให้พรีเมียร์ลีกใช้อำนาจบังคับควบคุมการใช้จ่ายเงินหรือการดำเนินธุรกิจของสมาชิกอย่างไม่เป็นธรรม เสมือนว่าพรีเมียร์ลีกผู้ซึ่งถืออำนาจบริหารปกครองการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีกประเทศอังกฤษมีอำนาจและใช้อำนาจควบคุมทางการเงินและเศรษฐกิจเหนือกว่า อาศัยหลักการเช่นนี้เอาเปรียบสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีก ซึ่งมีอยู่ภายใต้อำนาจปกครองของพรีเมียร์ลีกอย่างเด็ดขาดและมีอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจที่ด้วยกว่าอย่างมาก จนทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมจากการบังคับใช้กฎ ATP เหตุนี้การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกฎ ATP ในอนาคตจึงควรกำหนดให้กฎ ATP มีผลบังคับใช้เท่าที่เป็นธรรมและพอสมควรแก่กรณีเท่านั้น

นอกจากนี้แม้กฎ ATP ถูกใช้เป็นเครื่องมือรักษาเสถียรภาพทางการเงินและรักษาสสมดุลการแข่งขันอย่างควบคู่กันไป แต่การใช้อำนาจบริหารปกครองการแข่งขันกีฬาฟุตบอลพรีเมียร์ลีก เข้าไปควบคุมเสรีภาพการทำข้อตกลงหรือแทรกแซงการทำข้อสัญญาในสัญญาที่คู่ตกลงหรือคู่สัญญาอีกฝ่ายเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสโมสร เท่ากับว่ากฎ ATP ก่อให้เกิดอุปสรรคทางการค้า ทำลายเสรีภาพทางการค้าและจำกัดทางเลือกการทำข้อตกลงหรือข้อสัญญาระหว่างคู่ตกลงหรือคู่สัญญาในตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอล

สรุปองค์ความรู้

บทความนี้ได้ข้อค้นพบความรู้จากคำวินิจฉัยชี้ขาด Premier League v. Manchester City FC ที่สำคัญ คือ การกล่าวอ้างถึงการวางหลักเกณฑ์กำหนดให้บรรดาสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกมีความประพฤติตามที่พรีเมียร์ลีกได้กำหนดเอาไว้ เพื่อรักษาความเป็นธรรมและความถูกต้องชอบธรรมตามที่พรีเมียร์ลีกได้กำหนดเอาไว้ ความประพฤติอย่างหนึ่งที่พรีเมียร์ลีกประสงค์ให้บรรดาสมาชิกกระทำตามนั้นก็คือต้องยินยอมเปิดเผยข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับธุรกรรมดังกล่าวอย่างชัดเจน แล้วการทำธุรกรรมใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อตกลงทางการค้าหรือสัญญาทางธุรกิจที่เกิดขึ้น คู่ตกลงหรือคู่สัญญาอีกฝ่ายจะต้องเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีก ซึ่งอาจเป็นนิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดาที่มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นอย่างมีนัยสำคัญต่อสโมสรนั้นหมายความว่าบรรดาสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกไม่ยอมประพฤติปฏิบัติตามแล้ว ก็ย่อมต้องเผชิญโทษทางวินัย

ที่พรีเมียร์ลีกกำหนดเอาไว้ ในอีกด้านกฎ ATP ยังได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับกระบวนการการออกคำสั่งลงโทษทางวินัยซึ่งเป็นคำสั่งเพื่อการบริหารปกครองบรรดาสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกเป็นกระบวนการหนึ่งในการบังคับใช้ ATP ของพรีเมียร์ลีก เพื่อการควบคุมกำกับให้สโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกปฏิบัติตามกฎ ATP โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย ATP ในอีกด้านถ้ามีคดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างพรีเมียร์ลีกกับสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกและเป็นข้อพิพาทในเรื่องเกี่ยวกับการที่พรีเมียร์ลีกใช้อำนาจออกกฎหรือคำสั่งลงโทษทางวินัยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือกฎว่าด้วยการบริหารปกครองพรีเมียร์ลีกอื่น ๆ เช่น กรณีสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกเห็นว่าผู้บังคับบัญชาที่มีคำสั่งลงโทษทางวินัยโดยไม่เป็นธรรม สโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกย่อมอาศัยสิทธิในการนำข้อพิพาทขึ้นสู่ การระงับข้อพิพาทโดยให้อนุญาตตุลาการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดตามมาตรา X ของกฎว่าด้วยการบริหารปกครองพรีเมียร์ลีก สำหรับกฎ ATP มีข้อดีในแง่ของการรักษาความเป็นธรรมและสมดุลการแข่งขันตามที่พรีเมียร์ลีกเห็นควรให้บรรดาสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด แต่ในอีกด้านกฎ ATP อาจไม่ได้ตอบสนองประโยชน์ตามความต้องการของ บรรดาสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกส่วนใหญ่ ทั้ง อนุญาตตุลาการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดเอาไว้อย่างชัดเจนว่ากฎ ATP ขัดต่อกฎหมายแข่งขันทางการค้าอันเป็นกฎหมายของประเทศอังกฤษที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ในอนาคตพรีเมียร์ลีกอาจต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกฎ ATP ไม่ให้ขัดต่อกฎหมายบ้านเมืองที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันและติดตามตรวจสอบปรับปรุงความเห็นของบรรดาสโมสรสมาชิกพรีเมียร์ลีกในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงกับกฎ ATP สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวงการกีฬาฟุตบอลในหลายประเทศ โดยควรให้ความสำคัญกับการสกัดกั้นการสร้างแรงกดดันให้สโมสรสมาชิกของพรีเมียร์ลีกซึ่งเป็นคู่สัญญาอีกฝ่ายหรือคู่ค้าอีกฝ่ายต้องยอมรับมูลค่าหรือราคาผิดแผกแตกต่างไปจากมูลค่าหรือราคาที่ซื้อขายกันอยู่ทั่วไปในท้องที่ใดท้องที่หนึ่งและในเวลาใดเวลาหนึ่ง เพื่อดำรงรักษาความเป็นธรรมและความถูกต้องชอบธรรมในวงการกีฬา ซึ่งจะเป็ประโยชน์สำหรับการกำกับดูแลกิจกรรมพฤติกรรม การประกอบธุรกิจการค้าของบรรดาสมาชิกให้เป็นไปในครรลองคลองธรรมและยังช่วยให้เกิดการเสริมสร้างการบริหารจัดการที่ดีสำหรับพรีเมียร์ลีก แต่พรีเมียร์ลีกในฐานะที่เป็นองค์กรบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลในประเทศอังกฤษอาจจะต้องคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมด้วยการเปิดโอกาสให้บรรดาสมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมและเสนอความเห็นในการตัดสินใจวางกฎระเบียบของพรีเมียร์ลีกในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านที่อาจสร้างผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบรรดาสมาชิกในอนาคต

References

- Alabi, M., & Urquhart, A. (2024). The financial impact of financial fair play regulation: Evidence from the English premier league. *International Review of Financial Analysis*, 92, 103088.
- Begley, E. (2024). *Man City v Premier League legal case verdict - what it all means*. Retrieved January 14, 2025, from <https://www.bbc.com/sport/football/articles/cq5eyvl7nggo>
- Bose, M. (2012). *Game changer: how the English Premier League came to dominate the world*. Singapore: Marshall Cavendish Business.
- Malagila, J. K., Zalata, A. M., Ntim, C. G., & Elamer, A. A. (2021). Corporate governance and performance in sports organisations: The case of UK premier leagues. *International Journal of Finance and Economics*, 26(2), 2517–2537.
- Michie, J., & Oughton, C. (2005). The Corporate Governance of Professional Football Clubs in England. *Corporate Governance: An International Review*, 13(4), 517–531.

Premier League. (2024). *Handbook Season 2024/25*. London: Premier League.

Premier League. (2024). *Manchester City v The Premier League (Partial Final Awards)*.

Retrieved January 12, 2025, from

<https://resources.premierleague.com/premierleague/document/2024/10/07/898efab9-9f51-449b-a393-1a0c05b48824/Manchester-City-and-Premier-League-Partial-Final-Award-071024.pdf>

Premier League. (2024). *Premier League Statement*. Retrieved January 12, 2025, from

<https://www.premierleague.com/news/4172030>

Premier League. (2024). *Summary of Associated Party Transaction and Fair Market Value Rules*. Retrieved January 12, 2025, from

<https://www.premierleague.com/news/414482>

Roan, D. & Stone, S. (2024). *What was - and wasn't - discussed at Premier League meeting*.

Retrieved January 12, 2025, from

<https://www.bbc.com/sport/football/articles/cdd42r65y9yo>

Stone, S. (2024). *Man City launch legal action over financial rules*. Retrieved January 12, 2025, from <https://www.bbc.com/sport/football/articles/crggez4w209o>

Stone, S. (2024). *Premier League facing threat of legal action from club over rules around commercial deals*. Retrieved January 12, 2025, from

<https://www.bbc.com/sport/football/68253004>